

agrupació excursionista talaia

FEDERATS A:

federación catalana de montaña
federación catalana de esquí
comité de exploraciones subterráneas de cataluña
asociación española de camping y caravana

CARRER ANSELM CLAVE, 3 - TELEFON 893 12 57 - VILANOVA I LA GELTRU

CIRCULAR PER ALS SOCIS

NOVEMBRE 1972

Apunts d'hidrologia del Garraf (XIV)

Fonts del terme de Ribes

FONT DE LA MATA

Tocant a la carretera de Vilanova a Sitges (C-246) hi ha la masia de La Mata, nom relacionat amb el notable llentiscle que hi ha dins de la finca. En alguns mapes relativament antics veiem indicada, tocant al gran arbust, una font les característiques de la qual ignorem, ja que fa bastants anys hi fou excavat un pou amb resultats tan positius que les seves aigües són canalitzades per assortir la vila de Sitges.

Teodor Creus i Coromines en les seves «Set contalles del temps vell» recull la llegenda que sota la grossa copa de la Mata hi vivia una bruixa molt experta en potingues, sortilegis i altres males arts.

FONT DE CAL SIDRO

Al caseriu de la Coma, tirant fonadal de Cal Sidro amunt, trobem

aquesta font situada a la riba esquerra. L'aigua degota per una esquerda formada en la línia de contacte de dues capes geològiques diferents. La font i el bassiol receptor queden protegits per una coberta de pedra i terra. Per uns quants esglaons es devalla fins al peu del bassiol. Una conducció subterrània porta l'aigua fins al safareig d'un hort tancat amb mur, pertanyent a la finca de Cal Sidro. Per sobre la font es veu un forat de mig metre de diàmetre, per un i mig de fondària i que semblen els vestigis d'una antiga surgència fossilitzada.

Hi ha la llegenda que si uns promesos beuen junts l'aigua d'aquesta font, trenquen el festeig al cap de poc temps. En altres temps era molt corrent a Ribes dir que ja havien begut a la Font de Cal Sidro a les parrelles que renyien.

FONTS DE CA L'ALMIRALL

En el document de consagració del temple de Sant Miquel d'Olèrdola, a l'any 991, és confirmada una extensa demarcació als límits de la qual són descrits detalladament. Un d'aquests límits de referència és la Font de l'Anastasi, situada per sobre el lloc de Sitges (ipsas cegias). Creiem identificar aquesta font amb alguna de les que hi ha dins de la finca de Ca l'Almirall de la Font, ja que els altres punts de referència semblen confirmar-ho.

Aquestes fonts estan situades en el fonsal que baixa des d'enfront mateix de la masia en direcció a Migdia. Al costat d'un gros garrofer, a uns cinquanta metres de la masia, fonsal avall, hi ha una font arrenjada, amb la data 1856. Un centenar de metres més enllà, dins d'un hort tancat, hi ha una altra font. No gaire més enllà, al cosat d'un corriol descendant hi ha una font-cocó que sembla una cabana de pedra de les anomenades «mulasses». Seguint aquest senderó es fa cap a una cruïlla d'avingudes d'una urbanització. En aquest punt hi ha un antic pou d'aigua naixent en la qual actualment ha estat excavat un túnel fins al nivell de l'aigua per tal d'aprofitar-la sense necessitat d'utilitzar bomba. Totes aquestes surgències es troben en el mateix Fondo de l'Almirall, en un terreny de calissa margosa molt abundant en fòssils.

FONT DE CODINES

En el mateix document del s. X, referent al terme jurisdiccional de la parròquia de Sant Miquel d'Olèrdola, després de la «fonte ansatasio» segueix la «fonte de cuzinas». Aquest nom ha persistit amb certa variació. En el s. XVII s'esmenta la Font de Codines com a afrontació del Mas Romagosa de Jafra.

La font està situada a la capçalera del fonsal al qual dóna nom, barrancada feréstega que tributa a la Riera de Jafra. Aquesta situació en una zona poc visitada fa que en els

contorns de la font presentin una netedat poc freqüent, amb una absència quasi total de llaunes, vidres o plàstics. Es notable l'abundor d'aigua en un sector on la calissa domina. El líquid es sobreix del cocó protector i omple diversos bassiols i gorgs escalonats riera avall recollint-se seguidament en un rec matusser que discorre per la riba dreta, com si algú hagués intentat conduir i aprofitar l'aigua per a regadiu.

FONT D'EN PIXABROSSSES

Una altra font poc coneguda. Està situada prop de la masia de la Torreta, sobre la riba dreta d'un fonsal que baixa del Coll de Sumidors, per entre la serra del mateix nom i el Puig del Moro. Es de degotall i protegida amb cocó. Hi han estat fets treballs per obtenir més cabdal i conduir-lo a un dipòsit. La gent de la contrada assegura que la seva aigua és immillorable ja que hi ha una salamandra al passiól, animal que hem tingut ocasió de comprobar que hi existia.

També prop de la masia de la Torreta i en el fonsal anomenat de la Cova, hi ha una bauma d'uns 40 m. de llargada en la qual són freqüents els degotalls intermitents, els quals han format columnes i colades molt descalcificades actualment. Es tracta d'una colla d'ex-surgències fossilitzades.

ALGUNS POUS NOTABLES

El Pou de Can Martí està situat a la finca del mateix nom, també coneguda com a Can Girabals. L'aigua és utilitzada per a l'abastiment de la població de Ribes. Les instal·lacions i dipòsit es troben dins un tancat immediat a la masia.

El pou de Can Montgrós està al mig del fonsal immediat a la masia, envoltat d'arbres fruiters. Una caseta d'obra el protegeix i serveix de suport a una bomba manual, fent rodar el volant de la qual raja l'aigua per un broc de metall sobre el qual es llegeix «Rica Font dels Taron-

Assemblea Federativa

El passat dia 8 d'Octubre, el President de la nostra Entitat va assistir a l'Assemblea General Ordinària de la Federació Catalana de Muntanyisme, que enguany es celebrava a la ciutat de Mataró, organitzat per la Delegació local de la Unió Escursionista de Catalunya. Hem d'agrair a la nostra Federació el criteri adoptat de fer l'Assemblea cada any en un lloc diferent, descentralitzant la mica d'influència que sembla tenir el nostre Cap i Casal.

Liquidació de pressupostos, Balanços, Projectes econòmics per l'any vinent i proposicions presentades per les entitats i Federació. Pot ésser que les més interessants proposetes de caire pràctic es el de demanar a la F. E. M. i a la Mutualitat Esportiva que només amb la tarja federativa sigui suficient per ésser

cobert el segur d'accidents en les sortides a l'estranjer i més concretament a Europa. Una altra petició és la que el Muntanyisme Infantil passi a dependre altra vegada de la F. E. M., cedida per la Delegació de la Juventut. També s'exposà per enèssima vegada el tema de la bonificació de material per alpinisme, fent-se notar la discriminació que existeix respecte a altres Federacions, donant-nos com exemple la bonificació que tenen com material esportiu la compra de 14 gosses llebreres al 50 % del seu cost, destinades a aparellar-se amb els gossos campeons de diversos canòdroms. Altres proposicions foren de caire burocràtic i honorífic. L'Assemblea va ésser molt pacífica i assenyada, acomiadant-nos fins l'any vinent a la ciutat de Vic.

(Fonts del terme de Ribes)

gers». Seguint el Torrent de la Pussa avall, en les immediacions de Solers, hi ha el Pou de Sant Isidre.

Al peu de les rieres que travessen el terme, també hi ha diversos pous d'aigua abundant, com el del Torrent, a la confluència de la Riera d'Olivella amb la de les Carreteres; els dels Cards, en les immediacions d'aquest caseriu; i el de Can Quadres de la Timba, molt abundant, utilitzant-se les seves aigües per abastir la població de Sitges.

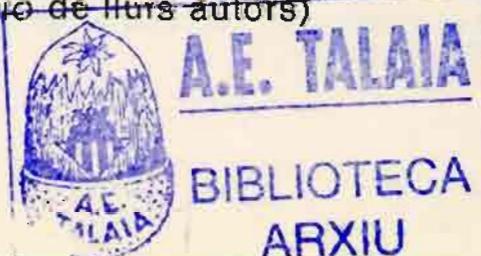
Quan l'any 1914 l'Ajuntament de Ribes intentava localitzar aigua per a la població, hom assenyala els

Vinyals com possible lloc d'aflorament. Actualment s'hi han excavat diverses perforacions per al servei de la urbanització allà radicada. Un altre pou enlairat i al servei d'una urbanització és l'excavat en les immediacions del Mas dels Sumidors, en el mateix terreny margós on a l'altra part de la serra degota la Font d'en Pixabrosses.

Esmetem finalment el Pou Nou, situat entre Ca l'Almirall de la Font i el Mas Berenguera, on hem vist brollar l'aigua enfora del brocal en èpoques plujoses.

JOAN VIRELLA

(Els articles reflexen només l'opinió de llurs autors)

NOTICIARI

COMIAT A UNA EXCURSIONISTA

Ens ha deixat la nostra companya Maria Almendrol. Una sobtada malfatia ha segat la seva vida allunyant-la ja per sempre del nostre costat. Volem recordar-la sempre amb el seu constant somriure, animosa i decidida a prendre part en les marxes i campaments en els quals el matrimoni Muela acostumava assistir amb la seva peculiar constància. Excursionista i mare exemplar, inculcà als seus fills l'afició a la muntanya, de la qual han estat fervents admiradors i practicants. Descansi en pau la senyora Maria, i rebin el seu marit, el nostre antic President Tomàs Muela, i els seus fills i néts el nostre sincer i sentit condol.

CONTAMINACIÓ

Tota la premsa barcelonina s'ha fet ressò del comunicat elaborat per l'Escola Catalana d'Espeleologia oposant-se a l'intent de convertir el Fondo de les Terradelles i Vall de Joan en dipòsit d'escombraries de Barcelona. Signen aquest important i raunat document el Director de l'Escola, Joan Antoni Raventós, el Professor Senent-Josa, biòleg, el Doctor Montoriol Pous, catedràtic de geologia i el Doctor Camarassa, ecòleg. Ells veurem veure si l'Ajuntament barceloní farà cas d'aquest detallat informe. Així ho desitgem.

OBJECTES TROBATS

A la secretaria del nostre Local hi ha dipositats 2 jocs de claus trobades en el transcurs del Campament de l'Ermita de Lurdes, una d'elles pertanyent al contacte d'un cotxe. Qui cregui ésser el seu propietari pot passar per secretaria, de 8 a 10 del vespre.

UNA CENTRAL TERMICA A CUBELLES

Ha sortit a la llum l'exposició pública del projecte de construcció d'una central tèrmica a la desembocadura del Foix, en el terme de Cubelles. Diuen que serà la més gran de Catalunya, amb una producció de 500 megavats i accionada a base de fuel-oil. Pensant en la sobtada variació que unes xemeneies fumejants i les grans terenyines dels cables d'alta tensió produïrien en aquella plàcida platja mediterrània, creiem que el projecte no farà ni mica de gràcia als cubellencs embrancats en la gran operació que la indústria turística ha iniciat en aquest sector de l'anomenada Costa Daurada. I no tan sols els cubellencs en sortirien perjudicats, ja que la platja situada a menys d'un quilòmetre de la central projectada, en el sector del Prat de l'Escarrer, pertany al terme de Vilanova.

EL PANTA HA TORNAT A SOBREIXIR

El passat 22 de setembre, a causa de les intenses pluges, el Pantà del Foix tornà a sobreixir-se. Afortunadament, el qual del Molí d'en Galtés havia estat reparat i l'accés a l'Ermita de Lurdes en el dia de l'Aplec, es produí sense dificultats. El que no ha estat superat malgrat l'aigua caiguda és la contaminació de les aigües embassades, les quals continuen amb el ja peculiar color de catxumbo.

SECCIO D'ESQUI

A la fi de donar una nova empenta a aquesta Secció, s'ha fet càrrec momentàniament, fins que l'Assemblea de Secció el confirmi, de la Presidència el jove esquiador Josep M.ª Plana, que segons sembla té moltes ganes de treballar. Desitgem que així sigui.

MES INTENTS DE I CONCURS LOCAL DE ROVELLONAIRES

El passat dia 1 d'Octubre va ésser organitzat per la nostra Agrupació un concurs de boletaires o més concretament de rovellonaires, pels voltants del nostre Refugi Baldric, a Nevà. Si bé podem dir que l'acte va quedar bastant complert, en principi creiem que els afeccionats a la recerca del rovelló haurien d'haver estat més nombrosos.

Tot i això, el dissabte a la nit es va fer el suficient caliu al Refugi, i l'endemà, abans de començar el concurs, alguns impacients ja havien anat a plegar alguns exemplars i a vetlllar els rotllos.

Havent acabat d'esmorzar es va fer la corresponent inscripció, i a continuació va donar-se la sortida als 23 participants, entre parelles i individuals. La gent marxava molt engrescada, però donat el cas que no era precisament l'època més bona en aquella contrada, el desànim va començar a fer plegar a alguns que no en trobaven cap. Però els qui cercaren els rovellons fins l'una del migdia, quan es tancava l'arribada, pogueren plegar, si bé no uns cistells sobreixits, si que una acceptable quantitat. Al voltant d'una de les taules del refugi, potser amb una mica d'emoció es procedí a la pesada, donant el següent resultat:

1. Blanes	2,170 Kgs.
2. Daviu	2,040 Kgs.
3. Hernández	1,650 Kgs.
4. Marcellí	1,210 Kgs.
5. Tina	0,870 Kgs.
6. Raventós	0,600 Kgs.

I així, fins a 13 classificats individuals. Per parelles la cosa va anar així:

1. Toledano - Isabel	2,090 Kgs.
2. Matrimoni Romeu	1,690 Kgs.
3. Matrimoni Marià	0,470 Kgs.

El qui plegava el rovelló més gros, també li corresponia un premi i la balança donà la següent classificació:

1. Blanes amb un rovelló de 0,230 grs.

2. Tina amb un rovelló de 0,190 grs.
3. Daviu amb un rovelló de 0,165 grs.

Després d'un bon dinar, naturalment, de rovellons a la brasa, es va procedir al repartiment de premis, per més tard devallar cap a Nevà, i entre cotxes i autocar tornar cap a Vilanova.

CAMPAMENT-APLEC DE TARDOR A L'ERMITA DE LURDES

El passat 7 i 8 d'Octubre es va celebrar l'esmentat Campament-Aplec que si bé l'acampada podriem dir va ésser bastant acceptable, en quan a comportament dels acampadors, no ens vam poder liurar d'una colla d'individus que ens visitaren en plan cridaner, esbalotant després del Foc de Camp als qui hi havia a la plaça de l'Ermita. Creiem que la presència d'una parella de la Guàrdia Civil va fer-los girar cu a escampar la boira. L'endemà, l'afluència va ésser potser la més nombrosa que es recorda fins ara. Tots els actes celebrats foren un veritable èxit, incluent com a novetat, l'actuació dels castellers de la nostra vila «Bordegassos de Vilanova». Esperem que en anys vinents millori el comportament d'alguns assistents, no obligant-nos a prendre mesures poc adients a l'essència del Campament.

EXPOSICION ARQUEOLÓGICA

En la sala de actos de nuestro local social, y a principios del año entrante, tendrá lugar una exposición fotográfica de tema espeleológico, organizada por el G. E. T., que esperamos sea de un cierto interés, por ser la totalidad de las obras realizadas por socios de nuestra sección. Uno de los fines de dicha exposición, es resaltar esa rama de la espeleología tan interesante y a la vez olvidada que es la fotografía subterránea. Durante los días que permanezca abierta la exposición se efectuarán varias proyecciones de diapositivas, cuyo programa será notificado con la suficiente antelación.

1.ª Local y 4.ª Total a la vía "Mas-Guasch-Fornioles" de la arista de Santa Cecilia de Montserrat

Ascensión efectuada por J. Chaparro y R. Jariod, del GEAM, y por J. Sánchez, del GAM de Barcelona.

Día 2 de Abril de 1972. Amanece en Santa Cecilia. Al fondo, y como fieles vigilantes, los «Frares» recorren su silueta con los primeros rayos de sol. Más cerca, las paredes de «Ecos» surcada por fisuras tentadoras a las mentes de los escaladores, y más a la izquierda, sólida, majestuosa, la «Agulla de Santa Cecilia» con más de trescientos metros de altura desde la base, se alza desafiante. Aquel era nuestro objetivo; días antes lo habíamos estudiado por las reseñas de escalada publicadas en Cordada, revista especializada en montaña, y la presentaban como una ascensión clásica en la que domina el libre e intervienen la fuerza y agilidad del escalador para ir superando la aguja por entre empotramiento, chimeneas y aristas de quinto grado en Libre como promedio.

Salimos de nuestros sacos de dormir y después de almorzar lo necesario, empezamos a buscar en nuestras mochilas el querido material de escalada. Al poco, de nuestro pecho, cuelgan los pitones, mosquetones, bagas y demás inventos; las cuerdas, plegadas, se colocan a la espalda y con la cantimplora llena, nos ponemos en camino al pie de la vía. A nuestro paso por la carretera, los «domingueros» nos miran con cara de extrañeza, pasando veloces con su 600 y perdiéndose en las curvas.

Hemos andado ya quinientos metros en dirección a los Bruchs cuando aparece un camino a mano izquierda que sube zigzagueante y sucio hasta el hombro donde empieza la vía.

Una placa de piedra, muy descompuesta, es la primera dificultad a vencer: treinta metros de IIIº L. nos pone en otro camino a seguir y a unos ciento cincuenta metros, un

gran árbol, que sirve de base a la 1.ª reunión.

Las «guitas» abandonan su plegado y Juan Chaparro, «Chapi», se encuerda a ellas y continua así la escalada, dejando a sus espaldas 100 m. de vertical. Después de él, Juan Sánchez y yo seguimos la vía, recuperando el material de seguro puesto por nuestro compañero.

La segunda tirada sube por una canal de vegetales que se deja a unos quince metros de la reunión para pasar a una placa de IVº en L. hasta un grupo de varias sabinas. Segunda reunión.

La tercera tirada, sucia, vertical, descompuesta y llena de vegetales sube unos 25 m. en un cuarto grado superior en Libre, hasta una plataforma grande con varios árboles de reunión.

En la cuarta tirada superamos la primera dificultad del día. Dividida en dos partes que no bajan de quinto grado superior. La primera está formada por un diedro cerrado de sexto grado de unos quince metros de longitud, que se abre, formando una chimenea de quinto superior en Libre de 25 m. Así como en las tres primeras tiradas se emplean sabinas y árboles como seguro, en esta hemos de clavar algún pitón «U» y tacos estrechos. Al final de la chimenea, superada por la técnica del «ramage» un árbol sirve de cuarta reunión.

Oesde aquí y hasta el pie de la quinta tirada nos separan unos cincuenta metros de longitud, de primer grado, por entre vegetales, bosque colgante a doscientos m. sobre la carretera.

La quinta tirada, de treinta metros de longitud, empieza en empotramiento de bota y brazo, formando a

diez metros de la reunión, una pequeña cueva en la que se cierra el mismo. Sigue la tirada en placa con una salida extraplomada a libre de Vº, y con la ayuda de dos pitones se supera el paso continuando en IVº L. hasta la quinta reunión en un árbol.

La quinta reunión es un pasillo de medio metro de ancho por diez de largo, muy aéreo, que lleva al pie de la sexta tirada.

El penúltimo largo de cuerda es una chimenea de 40 m. de longitud de A2 y quinto en Libre. Los primeros pasos, hasta los veinte primeros metros de la reunión se pasan a estribos en A2, debiendo clavar dos pitones hasta alcanzar una sabina, de la que se sale a libre entrando en ramonage a la chimenea, alcanzando la sexta reunión.

De ésta a la cima de la aguja sólo nos restan veinte metros de quinto grado descompuesto en placa que son superados con normalidad.

Yo soy el último en llegar; al alcanzar el objetivo un grito de alegría sale de nuestras gargantas, a nuestros pies han quedado trescientos metros de escalada: una primera local de importancia, una más que añadir a la larga lista de paredes del grupo.

A partir de ahora nuestros esfuerzos se centran el «rapelar» la vía; siete rappels nos han de colocar en el camino desde donde hemos empezado.

Mientras nuestro compañero Sánchez nos hace fotografías, únicos recuerdos palpables de nuestra actividad, «Chapi» y yo montamos el primer rappel con pitones de buril, ya que la sabina de la que rapelaron las

tres cordadas que nos precedieron, se hallaba en un estado muy avanzado de putrefacción y no ofrecía seguridad. Una vez lanzadas las cuerdas al vacío, rodeados de desniveles de más de 300 m., empezamos a bajar una a una las tiradas por las horas antes habíamos subido. Ya en la base, dejamos atrás el hombro y seguimos el camino de la vía hasta llegar a la carretera.

Poco a poco, cansados, sucios, sedientos, con la satisfacción de haber conseguido la meta del día, nos acercamos a Santa Cecilia; allí comemos el primer plato caliente de la jornada, y una vez saciados nos ponemos en camino al Monasterio. Está anocheciendo y los últimos visitantes del Santuario dejan Montserrat; sólo quedamos los que domingo tras domingo, incansables, surcamos, con éxito o desgracia, las grises paredes de la Montaña Santa.

En la plaza del Monasterio, todos, contamos las incidencias del día, unos contentos por haber vencido, otros con la esperanza de conseguir la ascensión la semana próxima. Al apagar las luces de la plaza, Cirilo, el sereno de Montserrat, nuestro buen amigo, nos hace callar y con su amable voz nos recuerda que al día siguiente hay que estar en forma y se debe dormir. Al poco rato el grupo de escaladores se dispersa en busca de lugar en donde dormir, nosotros no somos excepción y desplegamos los sacos de dormir y nos introducimos en ellos hasta que el primer rayo de sol de la mañana nos hiere los ojos y nos recuerda que el nuevo día nace y hay que hacer.

Rafael JARIOD FRANCO

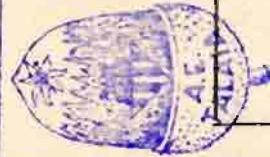
GRUP ESPELEO TALAIA

Soterrània III

Para mediados del corriente mes de noviembre, saldrá a la luz un nuevo número de nuestro boletín informativo «Soterrània». En él, se reflejan algunas de las actividades realizadas por nuestros socios en el pasado año, entre las que se cuentan los estudios acompañados de su co-

rrespondiente topografía, de las Covetes del Po-Robert, Forat del Pont, Avenç del Pedruell y de la Gelsassa, y varios artículos más que creemos de cierto interés.

Los interesados en adquirirlo, pueden pasar por nuestro local social, de 8 a 10 de la noche y solicitarlo al Sr. Llaverías, al precio de 25 pesetas.

SECCIO NAUTICA TIPLAY

Creuer Canaries, 34 - Tel. 893 29 98 - Vilanova i la Geltrú

ESCOLA SKI
COMPRA VENDA D'EMBARCACIONS
DISTRIBUÏDOR DUCATI

SECCIO AGRICOLA TIPLAY

Sant Josep, 10 - Tel. 893 30 89 - Vilanova i la Geltrú

Taller reparació de motos,
venda de maquinària agrícola,
reparació de maquinària agrícola

Esports

TIPLAY

Material esportiu per :

Tenis - Fútbol - Hockei - Basquetbol - Atletisme
Alpinisme - Esquí - Gimnasia

Tenim tot el que necessiteu

VISITEU-NOS A: Rbla. Vidal, 17 - Vilanova i la Geltrú